

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

БИОЛОГИЯ ЖӘНЕ БИОТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ
ФАКУЛЬТЕТ БИОЛОГИИ И БИОТЕХНОЛОГИИ
FACULTY OF BIOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

1150 жыл
Әл-Фарабидін мерейтойы

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 6-9 сәуір 2020 жыл

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

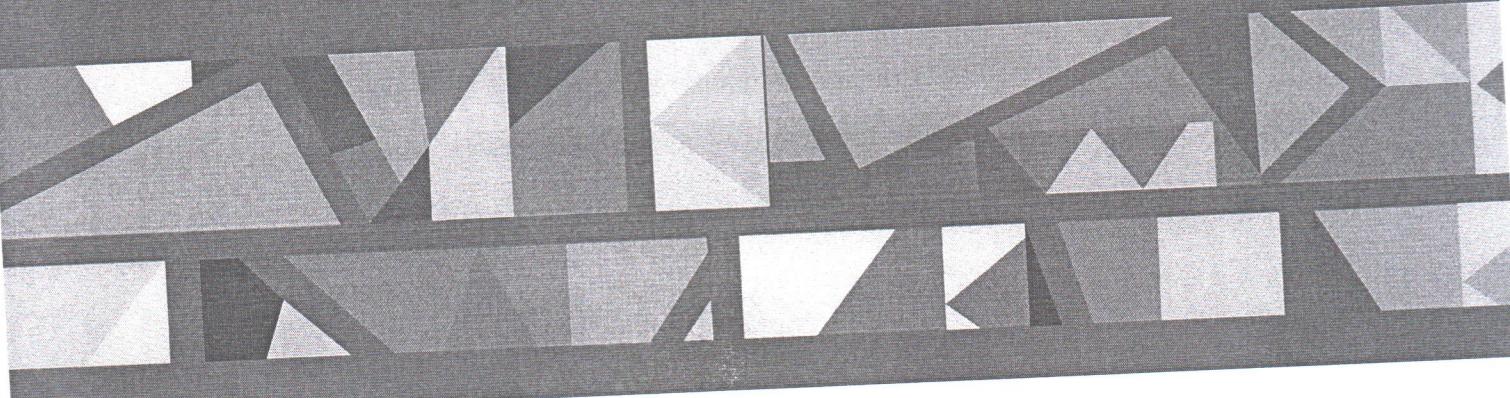
Алматы, Казахстан, 6-9 апреля 2020 года

MATERIALS

International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMİ»

Almaty, Kazakhstan, April 6-9, 2020

Жеккалиева С.С., Жумабекова М.О.	
ВЛИЯНИЕ TNF-α НА ПРОЛИФЕРАЦИЮ И ДИФФЕРЕНЦИРОВКУ СИНОВИАЛЬНЫХ МЕЗЕНХИМАЛЬНЫХ СТВОЛОВЫХ КЛЕТОК ЧЕЛОВЕКА.....	132
Бектаева А., Нурмагамбетов А.А., Мухамеджанова Т.Р.	
МЕКТЕП ОКУШЫЛАРЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ ЖАҒДАЙЫН БАҒАЛАУ	133
Габитова А.А., Кириягитова Т.Г., Толеубекова А.К.	
ВЛИЯНИЯ КИСЛОМОЛОЧНЫХ ПРОДУКТОВ С ДОБАВЛЕННЫМ ЭНТЕРОСОРБИРУЮЩИМ ПИЩЕВЫМ ВОЛОКНОМ НА БИОХИМИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ КРОВИ КРЫС	134
Деева О.А., Ледяева С.С.	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВЬЯ ДЕВОЧЕК ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	135
Дәүлет Г.	
Д.ПАТЧ-КЛАМП-СПЕКТРОСКОПИЯ АТЕРОТРОМБОЗДЫ ДИАГНОСТИКАЛАУ ӘДІСІ РЕТИНДЕГІ БОЛЖАМДЫ РӨЛІ	136
Дәүлет Да., Бердіш В., Идишева Ш., Қуанышбек П.	
СІЛЕКЕЙДІҢ ДЕГИДРАТАЦИЯЛЫҚ ҚҰРЫЛЫМДАЛУЫНЫҢ ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ КҮЙЛЕРГЕ ТӘУЕЛДІ ӨЗГЕРУІ ..	137
Деева О.А., Ледяева С.С.	
ИССЛЕДОВАНИЕ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВЬЯ ДЕВОЧЕК-ПОДРОСТКОВ	138
Дүйсенбек А.А., Бауыржан А.Б.	
ЖАЛПЫ БИОЛОГИЯНЫҢ ОҚЫТУДА БІЛІМ БЕРУДІҢ ИНТЕНСИВТІ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ӘДІСТЕМЕЛІК ЖҮЙЕНІ АНЫҚТАУ	139
Елеусізова А., Сейтжаппаратова А.	
ФУНКЦИОНАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТОЙ СИСТЕМЫ У ЖЕНЩИН	140
Елубаева А. С.	
КОЛ КАЛЬЯНЫНЫҢ МИКРОБИОЦЕНОЗЫ.....	141
Ерболат М.Е., Нуржан А.К., Қенесжанова А.	
ЖАНУАРЛАРДЫ НИТРИТТІК УЛАНУ КЕЗІНДЕГІ ҚАНДАҒЫ БИОХИМИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТРГЕ ӘСЕРІ	142
Нұргаблешова А.Р., Хасен Ж.К., Мусаевова А.Б.	
УДАРНО-ВОЛНОВАЯ ТЕРАПИЯ – ЭФФЕКТИВНЫЙ МЕТОД ЛЕЧЕНИЯ ПЛЕЧЕЛОПАТОЧНОГО ПЕРИАРТРИТА	143
Еркенова Н., Нурлан А., Жұыстай А.	
LIMONIUM MICHELSONII LINCE СЫҒЫНДЫСЫНЫҢ ЖЕДЕЛ ҮЙТТЫЛЫҒЫН АНЫҚТАУ	144
Ермұханбетұлы Қ.	
2008-2018 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ҚАЗАКСТАНДАҒЫ ТУБЕРКУЛЕЗ БОЙЫНША ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙ.....	145
Есенбекова А.Е.	
ҚАЛЫПТЫ ЖӘНЕ ПАТОЛОГИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙДАҒЫ мікросистемный макромолекулар мен макромолекулардың МАҢЫЗЫ	146
Жадырасын А., Хамза А.	
МИ ҚАН АЙНАЛЫМЫНЫҢ ЖІТІ БҰЗЫЛЫСЫНЫҢ ЖАЛПЫ КӨРІНІСІ	147
Жакина К.Н.	
ВЛИЯНИЕ ВОЗРАСТА НА СОКРАТИТЕЛЬНУЮ АКТИВНОСТЬ ЛИМФАТИЧЕСКИХ УЗЛОВ.	148
Жантлесова С.Д.	
ПРИМЕНЕНИЕ ЛАЛ-ТЕСТА, В КАЧЕСТВЕ МЕТОДА ОПРЕДЕЛЕНИЯ БАКТЕРИАЛЬНЫХ ЭНДОТОКСИНОВ В ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВАХ.....	149
Жұыстай А., Тұрғанова Г., Сырайыл С., Еркенова Н.	
ҚОРҒАНЫСШӨПТЕР (PLUMBAGINACEA) ТҮҚЫМДАСЫНЫҢ КЕЙБІР ТҮРЛЕРІНІҢ ҮЙТТЫЛЫҒЫН ЗЕРТТЕУ	150
Жұмабаева А.М., Исаева Н.Б.	
ЕГЕУҚҰЙРЫҚТАРДЫҢ ЖУРЕК-ҚАН ТАМЫР ЖҮЙЕСІНІҢ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ ЛИМФАНЫН РЕОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІНІҢ ӨЗГЕРІСІ.....	151
Жұмабек Ж.Ж.	
ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРДІҢ МЕДИЦИНАЛЫҚ ОРТАЛЫҚҚА ЖУГІНУІ	152
Иманалиева М., Бакирова А., Шамғон А.	
ЖАСӘСПРИМДЕРДІҢ ПСИХОФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ПСИХОӘЛЕУМЕТТІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	153
Исаева Н.Б., Жұмабаева А.М.	
ЕГЕУҚҰЙРЫҚТАРЫҢ ЖУРЕК-ҚАН ТАМЫР ЖҮЙЕСІНІҢ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ ҚАННЫҢ БИОХИМИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІН ЗЕРТТЕУ	154
Иманалиева М.	
ЖАСӘСПРИМ ЖАСТАҒЫ ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ПСИХОФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ БЕЙІМДЕЛУ ЕРЕКШЕЛІГІ.....	155
Қайрат Б.Қ., Сейтқадыр Қ.Ә.	
КАЛЬЦИЙ-ӨТКІЗУШІ АМРА-РЕЦЕПТОРЛАРДЫҢ ЖУЙКЕ ИМПУЛЬСТЕРИНІҢ СИНАПСЫҚ БЕРІЛІСІНДЕГІ РӨЛІ ..	156
Қабдурова Ә.К., Ахметова С.Б., Сайлау Ж.	
МИКРООРГАНИЗМДЕРДІҢ БИОУЛБІР ТҮЗҮІ.....	157
Қайрат Б.Қ.	
НЕЙРОНДЫҚ ЖЕЛІДЕГІ КОЗУДЫ БАҚЫЛАУДА КАЛЬЦИЙ-ӨТКІЗУШІ КАИНАТТЫ РЕЦЕПТОРЛАРДЫҢ РӨЛІ.....	158
Қасенесжанова А., Ерболат М.Е., Нуржан А.К.	
НИТРИТ ТҮЗДАРЫМЕН УЛАНУ КЕЗІНДЕГІ ҚАН МЕН ЛИМФАНЫҢ РЕОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ	159
Кожабаева А.К., Чекалина К.С.	
ВЛИЯНИЕ ШКОЛЬНО-ОБУСЛОВЛЕННЫХ ФАКТОРОВ НА ЗДОРОВЬЕ УЧАЩИХСЯ.....	160
Кравцова П.А.	
НУТРИЦИОННЫЙ СТАТУС ЛИЦ ПОЖИЛОГО И СТАРЧЕСКОГО ВОЗРАСТА С АЛИМЕНТАРНО-ЗАВИСИМОЙ ПАТОЛОГИЕЙ	161

ЕГЕУҚҰЙРЫҚТАРДЫҢ ЖҮРЕК-ҚАН ТАМЫР ЖҮЙЕСІНІҢ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ ЛИМФАНЫҢ РЕОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІНІҢ ӨЗГЕРІСІ

Жұмабаева А.М., Исаева Н.Б.

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы қ.
Zhutabaeva_aynur2@mail.ru

Қан айналым аурулары, әр түрлі аурулардың асқынуынан немесе жүрек және қантамыр жүйесі кызметі бұзылуы мен закымдануынан пайда болатын аурулар. Жүрек пен қантамырлар жүйесінің аурулары әр түрлі жағдайларға байланысты. Бұлшықеттерге ауыр күш түсіретін жұмыстар – жүрек бұлшықеттеріне закым келтіріп, жиырылу әрекетін төмендетеді. Жүрек бұлшықетін қанмен жабдықтайтын қантамырларды қанқатпа бітеліп, оттегі мен қоректік заттарды тасуға кедергі жасайды. Өте қауіпті жұқпалы ауруды қоздырушылардың болетін уы қанмен жүрекке жетіп, жүрек бұлшықеттерін закымдайды. Жүрек қақпакшалары бактериялармен закымданғанда жабылмай, жүрек жиырылғанда қанның кері ағуына эсер етеді. Жүрек – қантамырлары аурулары жүйеке жүйесіне де байланысты. Жүрек-қантамыр жүйелерінің ауруы кезінде инфаркт, инсульт, бітелген эндоартрит, тромбоздар сияқты ауыр асқынулар кезінде ұзак уақыт енбекке жарамсыздық пен мүгедектікке алып келетіні байқалады. Белгілі болғандай, көптеген жүрек-қантамыр жүйесі аурулары лимфа жүйесінің патологиялық үдерістерге қатысуына алып келеді, ал өз кезегінде лимфа жүйесі өзінің қорғаныштық-компенсаторлық және тасымалдау қызметтері арқылы аурулардың өтуін және организмнің күйін өзгертуі мүмкін.

Лимфа жүйесі веналық айналымның іркілтін, вазореналды гипертензия, жер жағдайында салмақсыздық әсерлерін үлгілеу, улы гепатит, аллюксан диабетін үлгілеу кезінде қан айналымындағы өзгерістерде және қанның токталуы кезінде компенсаторлық реакцияларға катысады. Лимфа жүйесі – лимфа түйіндерінде түйікталатын, лимфаны жүргізетін және организмнің ішкі ортасында улануды жоятын (детоксикация) тамырлар жүйесі. Бұл жүйенің бастапқы бөлімі лимфа капиллярлары. Капиллярлар, посткапиллярлар, барлық аймактардағы әртүрлі колемді тамырлары, лимфа құрылымдары мен бағаналары, ірі мойын веналарына құятын лимфа өзектері бүтін лимфа арнасын құрайды.

Зерттеу жұмысының максаты: Егеуқұйрықтардың жүрек-қан тамырлары бұзылысы кезіндегі лимфа ағысы және лимфаның реологиялық көрсеткіштерін, өзгерістерін анықтау.

Зерттеу обьектісі және әдістері: бақылау және тәжірибелік егеуқұйрықтар, барокамера, физиологиялық, биохимиялық, гистохимиялық, микроскоптық әдістер, реограф Мицар-РЕО (Ресей), Доплер Саномед-300, микроскоп Флуовал-2.

Зерттеу нәтижесі: Жүрек-қан тамырларының бұзылысы кезінде тәжірибелік жануарлардың лимфа мен қанның реологиялық көрсеткіштері өзгерістерге ұшырайтындығы, қаның тұтқырлығының жоғарылауы, ұю жылдамдығының төмендеуі, қанда тромбоциттердің артуының нәтижесінде қан ағуын тежейді, циркуляцияланған қан көлемінің азаюы жүрек-қан тамырлары ауруы байқалды.

Қорыта келе, егеуқұйрықтардың жүрек-қан тамырларының бұзылысы кезінде лимфаның, қанның реологиялық көрсеткіштері алынды. Алынған мәліметтер бойынша жүрек-қан тамырлары бұзылысы кезінде жануарлар организмінде физиологиялық, реологиялық көрсеткіштері бойынша өзгерістер бола-тындығы анықталды.

Ғылыми жетекшісі: б.ә.к., аға оқытушы Атанбаева Г. К.